

MUS

Kristof Desmet

Uitgeverij LetterRijn Leidschendam

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Eerste druk, juni 2018

© 2018 LetterRijn

Auteur: Kristof Desmet

Redactie: Theo van Rijn

Grafische vormgeving: LetterRijn

Drukwerk: Grafistar B.V. Lichtenvoorde

Uitgeverij: LetterRijn

www.letterrijn.nl

isbn: 978-94-918755-6-4

PROLOOG

‘Gaan we ervoor, meid?’ Ze klonk zo breekbaar als een fonkelnieuw schoolbordkrijtje.

Mus had zin om heel hard te gaan schreeuwen. Het leek een eerste lesdag op een nieuwe school en ze huiverde over haar hele lichaam toen ze het portier opentrok.

Haar moeder diepte een kleine trolley op uit de kofferbak.

‘Ik neem die wel,’ zei Mus zachtjes. Haastiger dan haar moeder liep ze in de richting van de receptie. Er was geen weg terug. Zo dadelijk was ze officieel een gek. Bij elke stap probeerde ze zo veel mogelijk synoniemen voor *gek* te vinden. *Crazy. Dwaas. Zot. Geschift. Gestoord. Getikt. Freaky. Weird. Krankzinnig. Waanzinnig. Halfgaar. Maf. Compleet maf ...*

Tijdens de rit had haar moeder niet veel gezegd. Ook de laatste dagen was het stiller dan ooit geweest. Nog tijdens het gesprek met mevrouw Devos was ze gaan huilen. In plaats van in woede uit te barsten, had ze Mus stevig vastgepakt alsof ze daarvoor nooit meer de kans zou krijgen.

Daarna was alles vrij snel gegaan. Happen en slikken. Als een gans die een trechter in haar keel geramd krijgt om foie gras te produceren. Een voor een passeerden de kenners de revue: een bebaarde betweter van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding, de huisarts, een psycholoog met een walgelijke lijfgeur en dat allemaal terwijl Mus niet de minste zin had om haar verhaal steeds opnieuw op de barbecue te leggen.

Ja, ze was slecht. En ja, ze was een gestoord kreng. Een ongeëvenaard serpent.

Deal with it, bitch, gilde een stemmetje voortdurend door haar kop. *Het is je eigen verdomde schuld. Je meer dan verdiende loon.*

Ze zou geld hebben gegeven voor een flink pak slaag. Een goed, ouderwets pak rammel. Als daarmee de kous af was ...

Het begrip dat ze kreeg, was tien keer erger. Het kroop onder haar huid en nestelde zich behaaglijk vlak bij haar zenuwen.

Haar moeder moest gewoon volledig kapot zijn door wat haar eigen dochter had uitgevreten. Toch deed ze haar uiterste best om dat zo min mogelijk te tonen.

Een jonge vrouw stond aan de balie. Ze was in een gesprek met de receptioniste gewikkeld, maar rondde meteen af toen ze Mus en haar moeder zag binnenkomen.

‘Jij bent Merel?’ Haar stem klonk niet onsympathiek.

Mus zag hoe haar ogen naar de opgelapte verwondingen op haar gezicht gleden. Ze hield er niet van als iemand lang en indringend oogcontact maakte, maar probeerde niet weg te kijken. Tevergeefs.

‘Ik ben Frauke, sociaal-verpleegkundige. Ga even zitten.’

Frauke, godbetert, dacht Mus. Haar naam alleen al.

Ze wees naar een kleine, gezellige zithoek die met grote planten van de rest van de ruimte was afgezonderd.

‘Kan ik iets te drinken aanbieden?’

Haar moeder koos koffie. Mus nam spuitwater.

Daarna werd ze wederom op de ontleedtafel gelegd en hoorde ze haar moeder het verhaal opnieuw vertellen. Het moest voor haar ook geen pretje zijn om diezelfde geschiedenis steeds weer te moeten opdissen. Hier en daar kon Mus haar moeder zelfs woordelijk meezeggen.

Frauke fronste haar wenkbrauwen en krabbelde af en toe iets in haar map.

‘En hoe gaat het, Merel?’ Ze had ogen als zuignappen.

Mus haalde haar schouders op.

Schitterend, zou ze een tijdje geleden op een sarcastische toon hebben geantwoord. Nu hield ze haar waffel en probeerde ze in het plaatje te passen, hoe ellendig ze dit ook vond.

‘Goed,’ knikte ze en ze vond dat het er vrij overtuigend uit rolde.

‘In je dossier lees ik dat het niet de bedoeling is dat je hier lange tijd verblijft, Merel,’ ging Frauke verder. ‘Je voelt je in je eigen omgeving niet echt meer op je gemak, als ik het zo mag uitdrukken ...’

Duh! Qua understatement kan dit tellen, dacht Mus.

‘Het is de bedoeling dat je hier eventjes tot rust komt. Ook de gezinsleden krijgen de kans om hun kant van de zaak op orde te brengen. Intussen zullen wij kijken wat jouw sterke punten zijn en hoe die jou kunnen helpen om met bepaalde dingen in je leven om te gaan.’

Lul maar raak, schoot het door Mus’ hoofd, maar ze knikte braafjes.

‘Ik leid jullie zo dadelijk even rond. Onze afdeling beslaat een van de vijf vleugels. De leefgroep bestaat uit acht slaapkamers, de leefruimte, de keuken, de sanitaire ruimtes, de douches en de tuin.’

Ze vouwde de welkomstbrochure open en wees met een balpen op een plattegrond steevast alles aan.

‘De therapieruimtes bevinden zich in een andere vleugel. Daar wordt er gedacht, gepraat en gewerkt, en hier is de sporthal. Ben je sportief, Merel?’

Ik word al ziek als ik de zweetgeur van de kleedkamers ruik, dacht Mus.

‘Niet erg, maar ik doe het wel graag,’ loog ze in een poging om al niet meteen tot trut-van-de-dag te worden gepromoveerd.

Ze ergerde zich aan de blik van verstandhouding die Frauke met haar moeder uitwisselde.

‘Hier bevindt zich nog een multifunctionele ruimte. Daar kun je tijdens pauzes terecht, of als er bezoek is ...’

Mus volgde de balpen waarmee alles nauwkeurig werd aangeduid. Er stond reclame op voor medische pedicure, zonnebank en sauna. Ze had de indruk dat Frauke dit lesje al vaker had opgedreund.

‘Het is een vorm van een time-out, Merel, maar dat weet je wel.’

Het is goed als alle partijen een tijdje gescheiden zijn om wat na te denken en opnieuw energie op te doen.'

Right, flitste het door haar hoofd.

Haar moeder ondertekende enkele papieren en overhandigde ook de medicatie die de huisarts had voorgeschreven. Die zou Frauke bewaren.

'Dat was het dan ...'

Mama keek naar haar en wist duidelijk niet goed hoe ze dit moest aanpakken. Haar ogen waren vochtig en Mus probeerde een glimlach op haar gezicht te toveren. Ze had zin om te janken, maar vertikte het.

'Tot volgende week?' vroeg ma. Haar stem haperde. Ze gaf Mus een dikke knuffel.

Als ze maar alleen komt, dacht Mus. Momenteel was ze er nog niet klaar voor om Luc opnieuw onder ogen te komen.

'Dan ga ik maar, zeker?' zei ze zachtjes.

'Ja ...'

Ze rekte het afscheid en draalde zwijgend rond haar eigen as, tot ze naar de uitgang ging en duidelijk niet goed wist of ze nog even moest omkijken of niet.

Mus besloot het haar wat makkelijker te maken, draaide zich om en staaarde naar de welkomstbrochure op het tafeltje voor haar. Ze zou haar best doen ...

Met gemengde gevoelens ordende Mus even later haar kleren in het kastje op haar piepkleine kamertje. Tot haar grote opluchting had ze een kamer voor zich alleen. Ze zou doodgaan als ze met een andere loser opgezadeld zou zitten. Ondergoed en T-shirts schikte ze bovenaan, broeken en topjes eronder en helemaal onderaan schoenen en sportschoenen.

'Geen pantoffels?' had Frauke gevraagd.

Mus had nog nooit pantoffels gedragen. Ofwel droeg ze schoenen, ofwel droeg ze niets. Het was trouwens maar voor even, hield ze zichzelf sterk. Boontje kwam om zijn loontje, of zoiets. Alles kon alleen maar beter worden.

‘Dag Merel!’

Een vrouw van middelbare leeftijd met bruin, licht gekruld haar stak haar hand uit.

Ze ruikt naar benzine, flitste het door Mus’ hoofd. Had ze net moeten tanken? Dan had ze best even wat water en zeep kunnen gebruiken.

‘Ik ben dokter Dupont.’

Ze zag er niet onvriendelijk uit, maar haar glimlach was onoprecht, vond Mus. Een echte glimlach kwam uit je ogen. Deze vrouw wilde vooral beleefd zijn. Misschien ook gewoon vriendelijk, maar na dit verplichte nummertje zou ze haar boeltje pakken, naar huis rijden, aardappelen schillen voor haar kroost om daarna met haar vent de hele avond naar stompzinnige soaps te kijken. In het beste geval kon er nog vijf minuten slechte seks vanaf. Als ze eerlijk was, zou ze toegeven dat Mus’ problemen haar echt wel gestolen konden worden.

‘Voel je je al een beetje thuis?’

Mens, zie je niet hoe ik dans en zing van blijdschap, wilde ze antwoorden. Van alle plaatsen op de wereld waar ik me thuis zou willen en kunnen voelen, is dit hier echt de max.

‘Ca va,’ antwoordde ze, maar dokter Dupont was al verwoed in het mapje aan het bladeren. Haar ogen raceten over de bladzijden alsof ze haar examens snellezen aan het afleggen was.

Daarna keek ze Mus doordringend aan.

‘Het zal grotendeels van jezelf afhangen, Merel. Dit gaat niet zonder slag of stoot en je zult hier behoorlijk snel jezelf tegenkomen. Wij zullen jou daarbij helpen, maar je zult je moeten openstellen. Denk je dat je dat lukt?’

Mus knikte. Op een of andere manier deed dokter Dupont haar aan een potje smaakloze, kleurloze, kleffe yoghurt denken.

‘Hallo!’

Mus schrok op. Een lange blonde slungel met een gitaar stak zijn hand uit.

Waarvoor zou die hier zitten, dacht Mus. Om zijn rechterpols droeg hij een stuk of wat festivalbandjes. Hij zag er doodnormaal uit. Angstaanjagend doodnormaal. Ook zeker niet onknap.

‘Hey,’ reageerde Mus met een zacht stemmetje. Ze haatte het om een vreemde kikker in de poel te zijn. De gedachte om in een leefgroep te moeten leven, zelfs al was het maar voor een korte periode, bezorgde haar kippenvel.

‘Ik ben Rune,’ zei de gitaarman. ‘Jij bent Merel? Ik zag het op je kamerdeur.’

Mus knikte. Doorgaans zei ze dan *Mus voor de vrienden*. Nu hield ze haar kaken op elkaar.

Hij lachte zijn parelwitte tanden bloot.

‘Ik zie jou denken,’ ging hij onverstoorbaar verder. Hij posteerde zich tegenover haar in een van de overige fauteuils.

Mus fronste haar wenkbrauwen en wist niet wat ze moest antwoorden.

‘Geef het toe. Je dacht: op welke manier is die gek?’

Min of meer, dacht Mus.

‘Ik dacht: die ziet er totaal niét gek uit!’ antwoordde ze.

‘Ach, wat is gek?’ ging hij verder. ‘Je moet een beetje gek zijn, toch? Stel je voor dat we allemaal zo saai normaal waren?’

Hij nam zijn gitaar, zette zijn vingers nauwgezet op de juiste plaats en begon te tokkelen. Mus kende weinig of niets van muziek, maar dat dit geen prutsmuzikantje was, was duidelijk.

‘Hoe gek ben jij op een schaal van één tot tien?’ vroeg hij recht voor de raap.

‘Elf?’ Ze probeerde luchtig te doen.

‘Hoe ben je aan die verwondingen in je gezicht gekomen?’

Ze haalde haar schouders op, en hoopte dat hij de wenk zou begrijpen. Ze was niet meteen in de stemming om over deze materie te gaan leuteren en voelde dat ze een kleur kreeg.

Hij snapte het en tokkelde verder op zijn gitaar. Ineens begon hij zelfs te zingen.

*Yesterday, all my troubles seemed so far away
Now it looks as though they're here to stay
oh, I believe in yesterday*

Oh my God, gierde het door haar hoofd. Een Beatles-fan! Precies haar vader. Die had verschillende grammofoonplaten en cd's vol Beatlesgedoe. Ook dit nummer kende ze. Haar vader had het vaak genoeg meegezongen. Dan zette hij zijn stereo-installatie een paar tandjes hoger, en deed hij of hij John Lennon was. Was het normaal dat ze de dingen die haar toen ergernis bezorgden nu zo miste?

Ze merkte dat hij haar bekeek.

*Scrambled eggs, Oh my baby how I love your legs
Not as much as I love scrambled eggs*

'...?' Mus fronste haar wenkbrauwen. Zo ging het liedje toch helemaal niet?

Rune hield op met zingen en keek haar geamuseerd aan.

Daarna barstte hij in lachen uit.

'Dat was de allereerste tekst. De melodie was er, alleen de tekst moesten ze nog verzinnen, en dus gebruikten ze die onzin tot het uiteindelijk *Yesterday* werd.'

Mus glimlachte en schudde haar hoofd.

'Geloof je me niet?' vroeg hij verbaasd. 'Zoek maar op. Het staat zelfs op Wikipedia.'

Hij tokkelde verder. Handig, dacht Mus. Zo vallen er nooit stiltes. Zelf haatte ze stiltes tijdens gesprekken.

*Why she had to go, I don't know, she wouldn't say.
I said something wrong, now I long for yesterday.*

Rune zong vol overgave, met zijn ogen dicht. Zijn vingers gleden over zijn gitaar.

*Yesterday love was such an easy game to play.
Now I need a place to hide away.
Oh, I believe in yesterday.*

A place to hide away, een plaats om zich te verbergen ... Net wat ze zocht. En Rune ongetwijfeld ook. Hier en nu. Op deze plaats. Ze vroeg zich af wat haar gezinsleden aan het doen waren. Zouden ze het over haar hebben? Zouden ze zich bevrijd voelen nu die gek niet meer in de buurt was? Brix was behoorlijk van slag geweest toen hij het hele verhaal had gehoord. Nog nooit had ze haar stoere broer zo bleek zien worden. Ook hij had haar niet veroordeeld.

‘Wat heeft jou in godsnaam beziel?’ had hij gevraagd. Haar eeuwig nonchalante, lacherige broer had haar als één brok ernst aangekeken. Evenmin beschuldigend, net als alle anderen, maar bezorgd. Heel erg bezorgd. Het had haar kippenvel opgeleverd tot tussen haar tenen.

Luc had ze niet meer ontmoet. Maar ooit zou ze die opnieuw onder ogen moeten komen. Tenzij haar moeder ...

Haar klasgenoten, inclusief enkele zogenaamde vrienden, had ze ook niet meer gezien. *Ziek*, was het officiële bericht dat ze de wereld had ingestuurd. Het klopte nog ook. Een aantal had een sms’je gestuurd en op Facebook stonden verschillende kleffe varianten van *Beterschap*. Ook op school wist iedereen natuurlijk hoe de vork echt in de steel stak.

‘Hallo ...?’

Ze schrok op uit haar dagdroom. Toen hij haar aandacht had, zette hij onmiddellijk opnieuw een lied in.

*Dream, dream, dream, dream
Dream, dream, dream, dream*

Die knul kende zijn klassiekers, dacht Mus geamuseerd. Ook *The Everly Brothers* kende ze vanuit de cd-kast van haar vader.

When I want you in my arms
When I want you and all your charms
Whenever I want you
All I have to do is dream

Terwijl hij speelde, kwamen nog enkele andere jongeren in de fauteuils hangen.

‘We komen je redden,’ grijnsde een jongen van haar leeftijd. ‘Als Rune begint te kwelen, stopt hij niet meer.’

Iedereen knikte instemmend.

‘Precies zo’n ouwe jukebox vol oldies,’ vulde een broodmager, blond meisje glimlachend aan. *Anorexia*, gierde het door Mus’ hoofd.

‘Ja, maar daar steek je een muntje in om muziek te krijgen,’ zei een ietwat zuidelijk uitziende jongen met een beugel. Hij zag er jonger uit dan de rest. ‘In Rune zou je een muntje moeten kunnen stoppen om hem even te doen ophouden.’

‘Maar het is wél handig bij muziektherapie,’ nam een zwartharig meisje het met een zacht stemmetje voor Rune op.

‘We hebben ons nog niet voorgesteld,’ zei de jongen die haar kwam redden. ‘Ik heet Andres.’

‘Nona,’ zei het magere meisje.

‘Evi.’

Ze lijkt een fotomodel, dacht Mus.

‘Jorgen,’ zei de zuidelijke jongen. Hij salueerde als een scheepskapitein.

‘Mus,’ zei Merel.

‘Heu?’ Rune blikte niet begrijpend in haar richting.

‘Mus voor de vrienden,’ benadrukte ze.

‘Ahzo!’ Hij knipoogde.

Nu denkt hij ongetwijfeld dat ik een schizofreen stuk vreten ben, gierde het door haar hoofd.

Rune noch de anderen gingen eropin.

‘Cheers, *Mus*,’ toostte Jorgen terwijl hij zijn blikje frisdrank omhoogstak. ‘Louise komt later. Die heeft een slechte dag, maar voor de rest zijn we compleet. Allemaal met een steekje los.’

‘Ik heb ze wél nog alle vijf,’ merkte Andres droog op. ‘Ze werken alleen niet altijd gelijktijdig.’

‘Jij hebt er twee te veel,’ mompelde Rune.

Iedereen behalve Nona begon te lachen.

‘Ik zat er al op te wachten,’ zei ze verontwaardigd. ‘Ik vind niet dat je daar telkens grappen over moet maken. Dat doe je altijd als er iemand nieuw is.’

‘*Humor ist, wenn man trotzdem lacht*,’ citeerde Andres op een overdreven lerarentoontje.

‘No comprendo!’

‘Als je ondanks al je rommel kunt lachen ... dat is humor. Of niet soms?’

Niemand zei iets.

Een gespierde jongen in een sportshort was erbij komen staan.

‘Alweer een nieuwe.’ Hij stak zijn hand uit. ‘Ik ben Quinten. Vroeger was ik bang voor bloemkool.’

‘Nu alleen nog voor prei,’ zei Andres. Quinten gaf hem een stomp in de maag.

Mus hoorde het hele gedoe met stijgende verbazing aan. Ze had hier iets totaal anders verwacht. Een deprisfeer met mensen die wazig voor zich uit starden en bullshit verkochten. Dit was bijna het omgekeerde. Ze had niet verwacht dat iedereen zo vriendelijk en gewoon zou zijn.

‘Pas op, *Mus*,’ zei de sportshort alsof hij haar gedachten kon raden, ‘we zijn wel degelijk allemaal gek of onderweg.’

‘Doe je deur maar op slot vannacht,’ waarschuwde Rune. Enkelen grinnikten.

Daarna viel er een stilte. Nu moet ik iets zeggen, dacht Mus.

‘Jij bent dus *Mus*,’ was Rune haar voor. Het leek alsof hij wist waar ze mee zat.

‘Je vertelt wat je kwijt wilt. Hier heb je voor alles tijd nodig. Voel je niet verplicht. Trouwens, straks hebben we leefgroepraad. Dan leer je Adele kennen. Pas op, want die vraagt je het hemd van het lijf.’

‘Wie is Adele?’ vroeg Mus.

‘Ach, spot daar niet altijd mee, griezels ...’ foeterde Nona. ‘Adele heet Ineke en is de begeleidster van onze leefgroep.’

‘En ze zingt goed,’ zei Rune.

‘Ze deed ooit mee aan *The Voice* als Adele, daarom,’ legde Quinten uit.

‘Je moet haar *Someone Like You* horen brengen.’ Rune tuitte zijn lippen en zette de song meteen in.

*Never mind I'll find someone like you
I wish nothing but the best for you too*

Even hoopte Mus dat hij niet de hele song zou kwelen, maar na enkele verzen hield hij alweer op.

‘Jammer dat ze in de tweede ronde al werd geklopt.’

Mus vond het jammer dat ze het tv-programma nooit had gevolgd.

‘Zijn jullie mij alweer aan het uitlachen?’ sprak een strenge stem achter hen.

Ineke zong kennelijk niet alleen als Adele, ze zag er ook een beetje zo uit, vond Mus. Ineke keek haar vol belangstelling aan.

‘Dag Merel, ik hoorde al dat je gearriveerd was. Ik zal mezelf niet voorstellen, want zo te horen hebben de anderen dat al in mijn plaats gedaan.’

‘We zouden niet durven,’ zei Andres.

Iedereen lachte.

Hoewel ze het niet graag toegaf, voelde Mus zich behoorlijk ontspannen. Voor het eerst in lange tijd.

De dagen volgden elkaar behoorlijk snel op. Er waren groeps-sessies, gesprekken met psychologen en psychiaters. Mus kreeg pillen die ze braafjes slikte. Er waren kooklessen, muzieklessen, sportactiviteiten ... Ze zat ook vaak gewoon op haar kamer.

Haar moeder was al twee keer op bezoek geweest. Zonder Luc.

Op een nacht droomde ze dat ze in een enorm ruimtepak zat en een maanwandeling maakte. Ze sprong met van die langzame, logge bewegingen op en neer in die oneindige, luchtledige ruimte. Rustig en beheerst danste ze met kleine sprongetjes. Maar plotseling kwam ze tot de gruwelijke ontdekking dat het ruimteschip er vandoor was. Het angstzweet brak door al haar poriën. De zuurstofmeter ging langzaam maar zeker naar het nulpunt en hoewel ze rustig bleef voortbewegen, pompte haar hart als een razende gek kokend bloed door haar aderen.

Met een gil werd ze wakker, badend in het zweet.

Even later klopte iemand zachtjes op haar deur.

Toen Mus niet meteen reageerde, verscheen Adele in de deurspleet.

‘Gaat het?’ fluisterde ze.

Mus knikte.

‘Ik hoorde je gillen ...’

‘Een nachtmerrie. Gebeurt wel meer. Ik zweet als een otter.’

Adele ging op de rand van haar bed zitten.

‘Wil je erover praten?’

Mus haalde haar schouders op.

‘Je laat niet veel los, hè?’

Het bleef stil.

‘Ik las de tekst die je gisteren tijdens de groepsessie noteerde,’ ging Adele verder. Ze hadden individueel een verhaal moeten schrijven. ‘Je bent echt goed, weet je dat?’

Mus keek haar aan.

‘Ik schrijf wel eens iets,’ zei ze aarzelend.

‘Verhalen? Poëzie? Een dagboek?’

‘Verhalen. Fictie.’

‘Is het een optie om je eigen verhaal neer te schrijven?’ ging Adele eropin.

Mus haalde opnieuw haar schouders op.

‘Ik geef je een laptop,’ zei Adele. ‘Morgenochtend eerste werk. En dan schrijf jij je verhaal. Deal?’

Mus zei niets.

‘Rune uit zijn gevoelens in zijn muziek. Dat had je al door. Evi schrijft schitterende poëzie, en Nona schetst oneindig mooie tekeningen op elk papier dat ze te pakken krijgt. Zelfs op haar servetten.’ Ze lachte. ‘Misschien kun jij ...’

‘Ik wil niet dat iemand het leest,’ onderbrak Mus op een hardere toon dan ze had gewild.

‘Doe het dan voor jezelf. Het helpt. Ik geef het je op een briefje.’

‘Ik schrijf niet graag over mezelf.’

Even bleef het stil.

‘Ik walg van mezelf, van wat ik heb gedaan ...’

Adele glimlachte. ‘Een stouterd in de hoofdrol is altijd veel leuker dan een brave hendrik. Vind ik toch. Als kind was ik dol op Pipi Langkous. Juist vanwege haar grote mond.’

Het bleef even stil.

‘Waarom schrijf je niet gewoon in de derde persoon?’ suggereerde Adele. Dat mens had overal een antwoord op, dacht Mus geërgerd. De anderen hadden groot gelijk. Ze zou niet stoppen.

‘Denk je erover na?’

Mus knikte.

‘Trek een andere pyjama aan,’ raadde Adele aan, ‘je bent doornat van het zweet.’

‘Mag ik dan eerst even douchen?’

Adele knikte. ‘Ga maar.’

Even later stond Mus onder de lauwe waterstraal. De geur van haar douchegel vulde de ruimte. Zachtjes zeepte ze zich in. Haar vingers gleden over haar huid en eventjes had ze het gevoel dat ze zichzelf opnieuw leerde kennen. Ze steunde met haar hoofd

tegen de muur terwijl ze de warme douchestraal haar rug liet masseren. Geluidloos begon ze te snikken. Tranen mengden zich met geurig schuim en klaterend water. De krop die ze al wekenlang in haar keel had, moest eruit, als een foetus die over tijd was, en aandrang om geboren te worden.

Morgen zou ze schrijven, besloot ze. Het volledige verhaal. En hoe ze zich écht voelde.

Nadat ze zich had afgedroogd, wikkelde ze zich in haar badjas, nam haar toilettas en trippelde zo stil als ze kon naar haar kamer terug.

Morgen sloeg ze letterlijk een bladzijde om.

MUS

Mus baalde als een stekker. Het liefst wurmde ze twee vingers in haar keel om het slechte nieuws dat ze zojuist had moeten slikken er zo weer uit te kotsen. Dit had ze niet verwacht, of toch niet zo snel. Liefst helemaal niet. Maar wat had zij er over te zeggen? Niets. Dat stond als een paal boven water. Met haar werd niet de minste rekening gehouden. Ze voelde zich een appendix, een klein, nutteloos aanhangsel dat bij voorkeur zo snel mogelijk wordt verwijderd.

Nadat haar moeder het haar had verteld, was ze naar boven gevluht. De deur van haar kamer had het moeten ontgelden en was net niet uit haar hengsels geslagen.

‘Merel,’ had haar moeder haar achterna geschreeuwd. ‘Kom terug. Nu meteen!’

Ze had het verdomd, voelde zich verraden en wilde het laten merken. Het mocht pijn doen, hoewel ze wist dat mama haar deel van de koek al ruimschoots achter de kiezen had. Het kon haar geen bal schelen.

Hoelang was ze al met Luc? Twee maanden? Het moest zoiets zijn. Al van in het begin had ze gemerkt dat er iets was veranderd. Normaal was haar moeder een open boek. Ze had er met geen woord over gerept. Van het ene op het andere moment was ze opgewekter geweest. Vooral toen Mus haar had betrappt terwijl ze fluitend aan het strijken was – een taak die ze hartgrondig haatte – was haar een lichtje opgegaan.

Ze had het in alle toonaarden ontkend, maar haar lichaamstaal verraadde genoeg en Mus voelde gewoon dat er meer aan de hand was. Op een dag was ze van school thuisgekomen, en had ze live een gsm-gesprek meegemaakt waarin haar moeder giechelde en zat te kwijlen als een verliefde krokodil. Op de toppen van haar tenen was ze het huis ingeslopen en doodstil blijven luisteren tot ze vol plaatsvervangende schaamte dan toch maar een deur had dichtgeslagen.

Tof, had ze tegen Brix gezegd. Brix was haar één jaar jongere broer. Die had uiteraard totaal geen lont geroken en zat met open mond te luisteren terwijl Mus haar moeders geheim verklapte.

Eerlijk? Ze had het tof gevonden! Haar moeder fleurde helemaal op, deed weer make-up op, en trok haar vader niet langer door de modder. Dat was eerder een van haar meest geliefde hobby's geweest. Haar vader was er vandoor gegaan met een of andere receptioniste die hij op zijn werk had leren kennen. Een knap kind, van wie het verstand zich vooral in de borsten bevond. Ze kon zijn dochter geweest zijn. De damesblaadjes hadden dus toch gelijk: mannen van veertig beleven allemaal een midlifecrisis. Ze doen gewoon hun puberteit nog eens over en gaan voor een tweede leven. Sommigen kopen een motorfiets, anderen geven hun baan op en weer anderen kiezen een nieuwe, meestal veel jongere, vriendin. Wat die twintigers uiteindelijk zien in een vent van veertig, met een buikje en haar in hun oren, was Mus een compleet raadsel. Zochten die meisjes een vaderfiguur? Bescherming? Zekerheid? Geld? Seks? De gedachte dat haar ouders seks hadden, deed haar maag keren.

Het nieuws was hard aangekomen. Mus had het niet voor mogelijk gehouden en had totaal niet op een dergelijk scenario gerekend. Tien emmers ijswater over haar kop hadden haar niet meer van haar stuk kunnen brengen. Vreemdgaan gebeurde alleen in andere gezinnen.

Hij had het toegegeven en er waren harde noten gekraakt, maar van een ommezwaai was hoegenaamd geen sprake meer geweest. Zijn relatie was al te ver gevorderd en na enkele dagen had haar vader de deur achter zich dichtgetrokken. Voor het huis wachtte een knalrode Ford Fiesta hem met draaiende motor op. Mus had de moed niet gehad een scène te maken. Ze had alles vanuit haar slaapkamerraam gezien.

‘Papa ...’

Ze schrok van haar emoties. Vroeger, als hij naar zijn werk vertrok, wierp hij nog altijd een blik in de richting van haar

slaapkamerraam. Hij wist dat ze hem bekeek en dan zwaaiden ze en gooiden ze kushandjes. Met ouder worden was dit een stille dood gestorven. Zoiets stond niet hip.

‘Paaa ...!’ Ze had meewarig met haar hoofd geschud toen hij zei dat hij dit miste.

Ook die dag lag haar hand op het slaapkamerraam. Een vloedgolf van vader-dochtertafereeltjes uit vervlogen tijden overspoelde haar in een paar seconden tijd.

‘I love you ...’

Hij had niet opgekeken.

Het was het begin van een futloze periode. Haar moeder had de schouders laten hangen zodat een groot deel van het huishouden op Mus' nek was terechtgekomen. De dokter schreef haar kalmeringstabletten voor en ze mocht van geluk spreken dat ze in het onderwijs werkte, anders was ze ook nog eens haar baan kwijtgeraakt. Met een vaste benoeming op zak was er in onderwijsland heel wat mogelijk en na een intense rouw had ze het stof van haar schooltas geblazen en was ze opnieuw gaan lesgeven. Dat was intussen zo'n zes maanden geleden.

Mus had opgelucht ademgehaald toen ze haar moeder opnieuw op haar school zag rondfladderen. Gelukkig had ze geen les van haar. Ze zou het besterven, vooral dan als er aanmerkingen van andere leerlingen op haar manier van lesgeven zouden komen. Mus had geen idee hoe haar moeder uur na uur haar onemanshow over de klassieke oudheid, de middeleeuwen of de ontdekkingsreizen opvoerde, en ze had er ook niet de minste behoefte aan om dat te weten te komen. Haar moeder was haar moeder, en niet haar lerares geschiedenis. Gelukkig had zij dit zelf ook altijd zo aangevoeld. De directeur wist dat ze liever geen les gaf in de klas van haar dochter.

Deze avond had mama het niet meer voor zichzelf kunnen houden. Het was zaterdagavond en ze zaten ze met zijn allen op de bank. Het haardvuur knetterde. Iedereen zat in pyjama en er hing een gezellige sfeer. Mama had een klein flesje witte wijn opengetrokken, Brix zat ofwel in zijn neus ofwel aan zijn tenen te pulken en Mus lag languit met in haar ene hand een boek en in haar andere een zak gezouten chips. Als een nauwkeurig geprogrammeerd robotje ging haar rechterhand blindelings van de zak naar haar mond en terug. Ontelbare keren na elkaar. Het zachte gekraak van de chips vulde de lucht.

Op de televisie speelde een documentaire. Midden in een saaie uiteenzetting van een Engelse universiteitsprofessor die het had over *the origin of species* op een toon alsof hij over zijn eerste